

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Θ'.

✱ ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ, 30 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΙΟΥ 1911 ✱

ΑΡΙΘΜΟΣ 421

Ένας λαός υψώνεται άμα δείξη πώς δέ φοβᾶται τὴν ἀλήθεια. — ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΛΗΣ. Γιὰ τοὺς κριτικοὺς τοῦ Παπαδιαμάντη.
Ε. ΕΛΕΓΘΕΡΙΑΔΗ. Ἀπάντηση σ' ἕνα κατηγορητήριο (Victor Hugo).
ΑΡΙΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Ἡ Ἐδύγλια.
ΓΙΑΣ. Ἡ δύναμη τῆς γυναίκας.
Ν. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ. Ρώσικη φιλολογία—Λόγια τῶν ματιῶν.
Ο ΝΟΥΜΑΣ. Ένας γιὰ ἄλλους.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Μελλογενεός.
ΨΥΧΑΡΗΣ. Τὸ ταχυδρομικὸ δελτάριο (τέλος).
ΠΑΡΑΡΡΑΦΑΚΙΑ—ΤΟ Ζήτημα μας—Ἡ κοινὴ γνώμη—ΒΑΡΒΑΡΟΝΑΖΑΡΟ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΝΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Όταν ὁ γεροσαλτιμπάγκος τῆς Φιλ. Σκολλῆς μέσα στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν παρασμένη Κεριακὴ, ξαναμασώντας τὶς στερεότυπες ἀνοησίες του κατὰ τῆς Δημοτικῆς καὶ τῶν ἐργατῶν τῆς Ἰδέας, φώναξε:

— Οἱ δημοτικισταὶ δὲν εἶναι Ἕλληνες! μιὰ φωνὴ παιζιάτικη τὸν ἀντίσκοψε, λέγοντάς του:

— Λὰς ψέματα!

Ὁ ἕνας αὐτὸς σπρώχτηκε, βρίστηκε, διώχτηκε ἀπὸ τὴ σάλα, μὰ μίλησε, διαμαρτυρήθηκε, μὰς ξεντρόπιασε ἄλλους—κι αὐτὸ βλέπουμε μετς. Καὶ τοῦ σφίγγουμε τὸ χέρι καὶ τονὲ φιλοῦμε στὸ μέτωπο καὶ τοῦ λέμε:

— Γειά σου Ἐσύ, γειά σου κ' Ἐσύ, Βαρλέντη, πού τονὲ συντρόφεψες με δύο σου λόγια μεστά. Ἔτσι φέρνουνται οἱ ἄντρες, ἔτσι πάει ὁ ἀγώνας μπροστά. Μὲ τὴν παληκαριά. Ένας Ἐσύ, μέσα σὲ τέτια σφηκοφυλιά, δὲ δείλιασες, δὲ δίσταξες, δὲν εἶπες τὸ Ρωμαῖκο: «ἄσ' τονε κι ἄς λέει.» Ὅχι. Ψεύτη τὸν εἶπες. Κι ἀντιπροσώπεψες ἄλλους ἑμᾶς, ἀλάκαιρο τὸ Ἔθνος, τὸ ἀποχαυνωμένο καὶ τὸ ἀναίσθητο, πού τὸ ρεζιλεύουνε καὶ τὸ βαρσθρώνουνε κι αὐτὸ δὲν ἔχει φωνὴ νὰ διαμαρτυρηθεῖ—κι αὐτὸ δὲν ἔχει χέρια νὰ διαφεντέψει τὸ δίκιο του, τὴν ὑπαρξή του.

Τὴν Κεριακὴ τὸ πρῶτ' ἢ «Φοιτητικὴ Συντροφιά» δὲ βρέθηκε στὴ θέση τῆς. Φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῖμαζε, ἐνῶ ἡ θέση τῆς εἶτανε μέσα στὴ σάλα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἡ δου-

λειὰ τῆς εἶτανε νὰ διαμαρτυρηθεῖ, νὰ φωνάξει, νὰ φέρει τὴ δυνατὴ ἀντίδραση στὶς δημοσκοπίες καὶ στὰ μωρολογήματα τοῦ ὑβριστῆ κάθε ἱεροῦ καὶ ὄσιου. Μιὰ εὐκαιρία, τὴ μοναδικὴ δά, νὰ μὰς δείξει οὐσιαστικὰ πὼς ζεῖ καὶ πὼς ὑπάρχει ἢ «Φοιτ. Συντροφιά», τὴν ἄφισε καὶ χάθηκε. Τὰ συχαρήκια πού ἔπρεπε νὰ τῆς ἀνήκουσε σήμερα, τὰ δίνουμε στὸν ἕνα καὶ στὸ Βαρλέντη, γιατί τᾶξίζουμε, ἀφοῦ αὐτοὶ ἀντιπροσωπέψανε τὴ «Φοιτητικὴ Συντροφιά», ἀφοῦ αὐτοὶ ἄλλους μὰς ἀντιπροσωπέψανε.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Σ' ἘΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ*

(VICTOR HUGO)

Ἐγὼ ἔμαι ὁ δράκος τὸ λοιπόν, κι ὁ ἀποδιωγμένος τράγος. Μὲς στοῦ αἰῶνα αὐτοῦ τὸ χάος, πού σφίγγεται ἡ καρδιά σας, τὸ γούστο τσαλαπάτησα καὶ τὸν παλιὸ τὸ στίχο κ' εἶπα ὁ σιχαμερὸς ἐγὼ: «Σκοτάδι ὀμπρὸς ἀπλώσου.» Κι ἀπλώθηκε σκοτάδι.— Αὐτὴ ἡ κατηγορία σας εἶναι. Ὁδεῖο, τέχνη, δόγματα, γλώσσα καὶ τραγωδία, αὐτὴ ὅλη ἢ λάμψη σβήστηκε, κι ὁ ὑπεύθυνος ἐγὼ ἔμαι, κι ἀλάκαιρο ἐγὼ τ' ἄδειασα τῆς νύχτας τὸ πιθάρι. Γι' αὐτὸν ὄλων τὸ γκρέμισμα, ἐγὼ ἔμαι ἢ στραβοτσάπα. Ἐσεῖς ἔτσι τὰ βλέπετε. Καλά, δέχομαι, ἄς εἶναι, ἐμένανὲ διαλέξατε στὴ φούρκα σας τὴν τόση «Ρακά» ἔσεῖς μοῦ φωνάζετε κ' ἐγὼ σᾶς λέω: «πολλάτῃ!» Τώρα πού ἀπὸ τὴ μιὰ ἐκκλησιά βγαίνει νὰ μπεῖ στὴν ἄλλη, αὐτὸ τὸ βῆμα τοῦ καιροῦ, πού ἀθροπισμὸ ἐδῶ παίρνει, τὰ μεγάλα ζητήματα τῆς λευτεριάς, τῆς τέχνης, ἐλάτε ἄς τὰ κοιτάξουμε, λιγάκι ἔτσι μονάχα, στοῦ τηλεσκοπίου τὸ γυαλί, ἀπ' τὴ μικρὴ τὴν ἄκρη. Τέλος εἴμαστε σύφανοι, ναί, ἐγὼ ἔμαι αὐτὸς ὁ ἀπαίσιος: κι ἂν καὶ σὶ ἀλήθεια ἐγὼ θαρρῶ, ἐγκλήματα ἄλλα ἀκόμα, πὼς παραλείψατε πολλὰ, πού ἐγὼ ἔχω καμαωμένα, τὰ σκοτεινὰ ζητήματα πὼς ἄγγιξα λιγάκι κ' ἐξέτασα ὅλα τὰ κακά, γύρεψα θεραπείες καὶ τῆς παλιᾶς τῆς γαῖδουριάς, ἔβρισα τὰ σαμάρια τὸ παρελθὸν ξετίναξα ἀπὸ πάνω ἴσα με κάτω τοῦ ρήμαξα τὰ θέμελα, τὸ σημά του τ' ἀπ' ὄξω, σὲ τοῦτο περιορίζομαι: Ἐγὼ τὸ γιγάντιο τέρας, ὁ ἀφανιστῆς, ὁ ἀκόλαστος, τ' ἀλφάβητου τ' ἀρχαίου, ἐγὼ ὁ φειχτὸς δημαγωγός.— Ἐλάτε νὰ τὰ ποῦμε:

Σὰν ἄφησα πιά τὸ σκολειό, λατινικὰ καὶ θέμα,

*) Ἡ κ. Ε. Ἐλευθεριάδην, ἀπὸ τῆς Σμύρνης, μὰς ἔστειλε, στὴν ὥρα τῆς, μπόρει νὰ πει κανεὶς, τοῦτῃ τῇ μετάφραση, ποῦρχεται σὰν ἀπάντηση στὸ Μιστριώτῃ καὶ στὰ διάφορα μιστριωτόπουλα.